

2. kolokvij iz verjetnosti in statistike

Računalništvo in informatika – univerzitetni študij (2. letnik)

16. januar 2006

1. Porazdelitev slučajnega vektorja (X, Y) je podana s tabelo:

	$X = 0$	$X = 2$	$X = \lambda$
$Y = -1$	0·1	0·2	0·05
$Y = 0$	0·15	0·1	0·1
$Y = 4$	0·15	0	0·15

Določite parameter λ , tako da bosta slučajni spremenljivki X ter Y nekorelirani. Za ta primer preverite, ali sta tedaj tudi neodvisni, ter izračunajte še standardni odklon (deviacijo) spremenljivk X in Y .

2. Slučajni vektor (X, Y) je porazdeljen zvezno z gostoto:

$$p_{X,Y}(x, y) = \begin{cases} \frac{4}{(1+x+y)^3} & ; 0 \leq x \leq 1, y \geq 0 \\ 0 & ; \text{sicer} \end{cases}$$

- a) Določite robni gostoti p_X in p_Y .
- b) Izračunajte pogojno matematično upanje $E(Y | X = x)$.
3. Tisočkrat vržemo kovanec. Najmanj in največ kolikokrat moramo vreči grb, da bo imel 90% interval zaupanja za verjetnost, da pade grb, dolžino vsaj 0·04?
4. V neki deželi na volitvah tekmujejo tri stranke, A, B in C. Rezultati javnomnenjske raziskave, ki upošteva tudi izobrazbo volilcev, so naslednji:

Izobrazba	A	B	C
Osnovna	28	40	31
Srednja	32	34	39
Višja/visoka	44	34	18

Pri stopnji značilnosti $\alpha = 0·05$ testirajte hipotezo, da se volilci odločajo ne glede na izobrazbo.